

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Udarbejdet af: Nærum Gymnasium, "Den gode gymnasiestart".

Projektansvarlig og tovholder Helle Jarden

Ledelsesansvarlig Kim Bojsen

1. Baggrund

Overgangen mellem folkeskolen og gymnasiet opleves af mange elever som en udfordring, det er svært at håndtere. For mange er den gymnasiale kode, som er fokuseret på faglighed og faglig læring ("academic achievement"), svær at knække. Afstanden mellem eget fagligt niveau og de mere eller mindre tydeligt formulerede krav opleves som et svælg. Det kan føre til forringet selvværd, dårlig trivsel, underpræsteren, fravær eller i værste fald frafald. Samtidig er gymnasiet som institution helt igennem affortryllet og hyppigt en arena for individuelle projekter. Disse to ting indebærer til sammen en udfordring for at skabe en velfungerende klasserums- og studiekultur. Dette medfører på sin side nye og skærpede krav til lærerens ledelse af klasserummet. Fænomenet er tydeligt i nogle klasser, mens andre klasser formår at etablere velfungerende faglige og sociale fællesskaber. En hypotese kan her være, at nogle studieretninger tiltrækker elever, der fagligt og med hensyn til kulturel kapital er forholdsvis ressourcetsvage. Hvad kan der gøres for at støtte og stilladsere denne elevgruppe? Det spørgsmål skal projektet "den gode gymnasiestart" svare på. Skolen oplever ikke voldsomt store problemer med fravær, den seneste optælling fra i år viser i 1g 6,6 %, 2g 7,9 %, 3g 8,6 %. Det samlede fravær er reduceret med ca. 20 % over de sidste 2 år. En medvirkende årsag er helt sikkert den forholdsvis håndfaste håndtering af fravær med en fast procedure for notifikation af, samtale med og advarsel til den forsømmende elev.

Projektets tyngde ligger i grundforløbet med fokus på klasseledelse, men indeholder opfølgninger, der strækker sig ind i 2.g. Projektets overordnede formål er at stimulere til udviklingen af en klasserumskultur, hvor den faglige udvikling og det sociale fællesskab går hånd i hånd. Eleverne vil gennem forskellige typer af øvelser blive placeret i situationer, hvor de er nødt til at samarbejde og udveksle viden. Øvelserne er bl.a. baseret på strukturer fra Cooperative Learning.

Projektets tre hovedaktører er a. kontaktlærerne (især i 1.g), b. tutorerne og c. en udvalgt gruppe elever – skolestartspiloterne (denne sidste del var en del af projektet fra start og blev gennemført første år, en succes, men meget tidskrævende så denne del har jeg ikke arbejdet videre med!)

2. Formål og beskrivelse af det konkrete forløb og de metoder der er brugt

Formålet med projektet var at:

1. Udarbejdelse af en værktøjskasse og et kursusforløb for kontaktlærerne. Kontaktlærerne skal klædes på til at lede klasserummet, bl.a. gennem systematisk brug af CL-strukturer og øvelser designet til formålet (se bilag 1). Øvelserne udarbejdes i samarbejde mellem lærere, studievejledere, læsevejleder og ekstern konsulent (kasse 1 som bruges i introugen med opfølgning på hyttetur (se bilag 2)).

Klasserumskultur, inklusion og fraværskæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

2. Eleverne placeres allerede i introforløbet i team, og der arbejdes systematisk med team gennem hele grundforløbet – i hvert fald i kontaktlærerens fag. Øvelserne tilrettelægges, så fokus gradvis forskyder sig fra det sociale til det faglige.
3. Kontaktlærerne i 1.g udpeges med stor omhu. I særlige tilfælde kan en klasse have behov for at blive understøttet af et særligt lærerteam på fx tre medlemmer (ledelse).
4. Der udformes en liste over minimumselementer (fx sociale kompetencer som at kunne lytte til andre, lære af andre og indgå i samtale og dialog og personlige kompetencer som indsigt i egne styrker og svagheder) i en velfungerende klasserumskultur. Listen fungerer som afsæt for kontaktlærerens og de øvrige læreres arbejde med og evaluering af klasserumskulturen. Denne liste laves på hytteturen ([se bilag 2 – øvelser til hyttur](#)).
5. Klassekoordinatorerne opstiller i samarbejde med klassens øvrige lærere nogle udviklingsmål for den enkelte klasse. Målene drøftes ved den første lærerforsamling for 1.g-klasserne i oktober, herunder hvor langt man er nået med at virkeliggøre dem. Målene skal realiseres ved afslutningen af grundforløbet. Op til lærerforsamling anvendes klasse 2 som kort giver mulighed for at tjekke klassens mål og trivsel. Disse præsenteres ved lærerforsamlingen. ([se bilag 3 - evaluering](#))
6. Der uddannes en gruppe udvalgte elever (gerne 1-2 elever fra hver 1g-klasse), der skal påtage sig rollen som skolestartspiloter. De skal tage sig af brobygningen mellem folkeskolen og gymnasiet ved at tage ud til folkeskoler i nærområdet (nov/dec) – en 1g elev og en tutor. Det er hensigten at tutorer tager sig af denne ”uddannelse” og udvælgelse (sep/okt), som sagt denne ide var rigtig god og en stor succes det første år, men meget tidkrævende – derfor har jeg valgt ikke at gentage den i dette forløb.

Tidsplan og forløb 2012-2013-2014

Tidspunkt	Aktivitet
August	Introforløb → minimumspakke for alle klasser → kursus for kontaktlærere, kursus for tutorer → udformning af øvelsespakke 1 – herunder stramt program til brug på introturen (bilag 1)
August - september	Oplæg for alle lærere med ekstern oplægsholder (Hans Henrik Knoop) Positiv psykologi → hvordan mindske afstanden mellem ”hvad kan jeg nu” og ”hvad bliver der krævet af mig”?
September	Kursus for kontaktlærere: klasseledelse – overvejelser og værktøjer. Ekstern kursusafholder (Gitte Ingerslev) Tutorerne udvælger studiestartspiloter og afholder kursus for dem i samarbejde med studievejledningen
Oktober	Møde for kontaktlærere: status på den enkelte classes klasserums- og studiekultur → udpegning af udviklingsmål for den enkelte klasse

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

	som optakt til lærerforsamling (bilag 3)
Januar	Studieretningsforløbet begynder → status i de enkelte klasser og udformning af plan for det videre forløb Overgangsritualer iscenesættes i udvalgte klasser (de "vanskelige" klasser)
Juni	Møde for kontaktlærere: status på den enkelte klasses klasserums- og studiekultur. Hvilke initiativer skal der følges op på eller tages i begyndelsen af 2.g? Evaluering af projekt
Skoleår 2013/2014	Øvelserne gentages i 1g, alle kontaktlærere deltager i intromodul hvor alle øvelser gennemprøves, øvelser afvikles på hyttetur. Alle kontaktlærere laver opsamling på trivsel før hver lærerforsamling.

3. Vidensgrundlag og antagelser

Dagens billede af de unge der vælger gymnasiet er meget broget og det indebærer til sammen en udfordring for at skabe en velfungerende klasserums- og studiekultur. Dette medfører på sin side nye og skærpede krav til lærerens ledelse af klasserummet. Jeg har svært ved at sætte mit projekt ind i en forandringskæde da der er så mange aktører i spil. Primært har fokus været at komme godt fra start i klasserne og det afspejles jo i høj grad i et bedre klassemiljø som jo i sidste emne skaber bedre læring og dermed større tilfredsstillelse hos lærerne.

4. Evalueringsmetode / evalueringsdesign

Det har været en stor udfordring at lave et projekt der involverer så mange aktører og derfor har det også været svært at indsamle dokumentation. Jeg har lavet evaluerings skema til lærerne og fået skriftlige kommentarer og lavet et fokusgruppe interview med den 1g klasse jeg har startet i år samt fokusgruppe interview med 3w som blev studenter 2013. Dokumentationsmateriale vedlægges som bilag. (se bilag 4)

5. Resultater og erfaringer

Projekt Den gode gymnasiestart er i fuldstændig samklang med skolens værdigrundlag, der er blevet revideret i efteråret 2013 med inddragelse af alle aktører - herunder elevrådet. De tre grundværdier - højt til loftet, lærelyst og udvikling, fællesskab og ansvar - fungerer som pejlemærker for projektet. Omvendt kan man sige, at projektet er en konkret udmøntning af værdierne. Højt til loftet handler om accept af og respekt for forskellighed og om samtale som værktøj til at håndtere konflikter. Lærelyst og udvikling peger på nysgerrighed og faglig fordybelse som forudsætninger for læring. Fællesskab og ansvar viser hen til, at undervisning og læring udspiller sig i et både socialt og fagligt fællesskab med andre. Alle tre grundværdier bliver adresseret i projektet.

Projektet er ydermere forankret i skolens strategiplan. Et af fokusområderne er her klasseledelse - herunder bl.a. relationerne i klasserummet mellem lærer og elever og mellem eleverne indbyrdes. Fokusområdet tager således afsæt i projektet.

Strategiplanen er forankret i skolens teamstruktur. To udviklingsteam arbejder for nærværende med feltet klasseledelse ud fra spørgsmålet: på hvilke måder kan tydelig klasseledelse være med til at understøtte elevernes læring?

Projektet Den gode gymnasiestart har således sat mere omfattende udviklingsprocesser i gang (Kim Bojsen, Pædagogisk leder)

6. Opsamlende og videre arbejde (se bilag 6 for NAG's strategiplan)

Projektet har fungeret godt, gode tilbagemeldinger fra lærerne og fra næste skoleår er det en fast del at vores strategiplan. Dertil har skolen fokus på klasseledelse og med afsæt i projektet er jeg blevet ansvarlig for at implementere og udbrede øvelser og

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

viden om klasseledelse. I denne rolle vil jeg lave larm! Forstået på den måde at jeg vil ikke lave lange dokumenter, der ligger i vores interne system, men helt konkrete øvelser som kan anvendes med det samme. Helt i tråd med det projekt som hele tiden har været med konkret med øvelser der er færdig og klar til brug. Se mine popplets for at få en ide om hvad klasseledelse er på NAG (anno 2014) -

<http://popplet.com/app/#/1809018> og <http://popplet.com/app/#/1855122>

Udfordringer

De største udfordringer har været at få afviklet projektet i 13 1g klasser med 26 forskellige lærere – det har krævet mange møder med kontaktlærere og fremstilling af de mange øvelser. Alle øvelser har jeg lavet i pint i "kasser" som stod klar til alle kontaktlærere. Dertil har tilbagemeldingerne ikke var så store men dog positive (flest mundtligt).

7. **Koncepter og anbefalinger** Alle de øvelser jeg har brugt ligger som bilag og kan bruges af alle andre skoler uden den store anstrengelse. Det er min klare anbefaling at anvendelse af disse øvelser giver lærere en god mulighed for at tage lederskab i klassen på en sjov måde som samtidig skaber god stemning i klassen.

Med venlig hilsen

Helle Jarden, Nærum Gymnasium, 2014

Klasserumskultur, inklusion og fraværskæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Bilag 1 (introøvelser) – brev til kontaktlærere I 1g

Kære Kontaktlærere i 1g

Sidste skoleår lavede jeg et pilot projekt under "innovation og entreprenørskab". Min idé med projektet var at lave et projekt med fokus på den gode gymnasiestart. Hvis klasserne kommer godt fra start og hvis vi er gode til at holde fokus på den gode og positive stemning i klassen, er der grobund for 3 gode år. Det bliver måske også nemmere at tage problemer i opløbet.

Målsætning

Overgangen mellem folkeskolen og gymnasiet opleves af mange elever som en udfordring, det er svært at håndtere. For mange er den gymnasiale kode, som er fokuseret på faglighed og faglig læring svær at knække. Afstanden mellem eget fagligt niveau og de mere eller mindre tydeligt formulerede krav opleves som et svælg. Det kan føre til forringet selvværd, dårlig trivsel, underpræsteren, fravær eller i værste fald frafald. Samtidig er gymnasiet som institution helt igennem affortryllet og hyppigt en arena for individuelle projekter. Disse to ting indebærer til sammen en udfordring for at skabe en velfungerende klasserums- og studiekultur. Dette medfører på sin side nye og skærpede krav til lærerens ledelse af klasserummet. Fænomenet er tydeligt i nogle klasser, mens andre klasser formår at etablere velfungerende faglige og sociale fællesskaber. En hypotese kan her være, at nogle studieretninger tiltrækker elever, der fagligt og med hensyn til kulturel kapital er forholdsvis ressourcetsvage. Hvad kan der gøres for at støtte og stilladsere denne elevgruppe? Det spørgsmål skal projektet "den gode gymnasiestart" svare på.

Projektets tyngde ligger i grundforløbet, men indeholder opfølgninger, der strækker sig ind i 2.g. Projektets overordnede formål er at stimulere til udviklingen af en klasserumskultur, hvor den faglige udvikling og det sociale fællesskab går hånd i hånd. Eleverne vil gennem forskellige typer af øvelser blive placeret i situationer, hvor de er nødt til at samarbejde og udveksle viden. Øvelserne er bl.a. baseret på strukturer fra Cooperative Learning.

Projektets tre hovedaktører er:

- a. kontaktlærerne (især i 1.g)
- b. tutorerne
- c. en udvalgt gruppe elever – skolestartspiloterne (brobygning i forbindelse med at 9. kl. vælger deres videre uddannelse)

Del 1 starter i introforløbet og afsluttes på introturen (kasser med alt udleveres).

Del 2 er en opsamling omkring lærerforsamlingen i efteråret.

Del 3 er en opfølgning på del 1 og del 2 som udføres i januar når studieretninger begynder.

Men læs trygt videre og jeg vil guide Jer gennem modulet!

Der er 3 øvelser som kan nås på et modul (50min). Der vil være tutorer til stede som kan vise øvelserne først.

Helle J

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Øvelse 1: Min hemmelige ven

(denne øvelse startes i introugen og afsløres først på hytteturen)

Alle elever skriver deres navn på en lille lap papir som lægges i lærens "hat"

Dernæst trækker alle en lap papir med navn på. (Få det til at gå op ved ulige numre ved at en må gå igen 2 gange!, evt. kan lærerens navn komme i uden selv at trække!)

Denne seddel er HEMMELIG og gemmes væk!

Nu har man fået en hemmelig ven!

Denne hemmelige ven er man sød overfor, hjælper, anerkender....., men helt uden at det bliver opdaget (eller måske overdriver man så meget at man godt kan regne ud hvem ens hemmelige ven er!)

Mind eleverne om at de skal være hemmelige venner helt ind til hytteturen hvor det afsløres hvem der er ens hemmelige ven!

FØRST PÅ HYTTETUREN:

Selve afsløringen:

Der er en der stiller sig op!

Den der har været hemmelig ven for den der står op stiller sig bag ved og lægger sin hånd på skulderen. Den næste fortsætter og dette vil ende med et rodet puslespil hvor alle står i forgreninger!

Nu har alle fået et navn de ikke aner hvem er, så gå i gang med øvelse 2 med det samme!

Lidt afhængig af tiden kan du selv vælge mellem øvelse 3 og 4. Lav gerne begge hvis tid ellers gør det en anden gang – de andre øvelser er vigtige i forhold til de øvelser der er klar til hytteturen!

Øvelse 2: Find en der..... – træning af lytning og positiv imødekommenhed (og lidt navne leg)

Formål: Formålet med denne øvelse er at eleverne hilser på hinanden (med navn) ved start af øvelsen og takker for opmærksomheden efter endt øvelse (high-5)

Indhold: Der er vedlagt et ark (se kassen) som uddeles til alle elever og eleverne går rundt mellem hinanden og finder en ledig som de hilser på og får til at svare på et af spørgsmålene.

Oversigt:

Elev A/B hilser med navn

Elev A beder B om svar på et af spørgsmålene

Elev B svarer

Elev A lytter uden at afbryde

Elev A takker for svar

Elev A/B udveksler afsluttende hilsen (afhængig af temp kan de jo afslutte som de vil, håndtryk, dans, kram, high-5 – kun fantasien sætter grænsen)

Når læreren kan se at de er ved at være færdige afsluttes øvelsen ved at læreren stikker lappen i vejret uden at sige noget (eleverne skal selvfølgelig lige have prøvet det af først og vide at jo hurtigere jo bedre – rekorden er 5 sek og så er der helt ro!!!)

Indholdet i denne øvelse bruges i øvelse 3!

Den makker man står med nu tager man under armen og finder et andet par – hermed er der dannet et nyt team. De sætter sig i disse team (glem alt om borde – evt. bruges gulvet bare eller vindueskarm). De er nu klar til at lave øvelse 2.

Husk at få tutorerne til at vise selve øvelsen først!

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Øvelse 3: "Nøglebundet"

Eleverne bliver i deres nye team de sidste øvelser!

Formål: Formålet med denne øvelse er som før at eleverne hilser på hinanden (med navn) ved start af øvelsen og takker for opmærksomheden efter endt øvelse (high-5).

Det er en sjov øvelse hvor eleverne får sagt lidt om dem selv pakket ind i nøgler!

Indhold: egen nøgler/eller pung eller penalhus....

Hvis du er til lidt sjov kan du jo selv medbringe meget stor nøgler der rummer svaret på 3 års god undervisning!!!!

Oversigt:

1. hvert team vælger en der starter (den med længst hår, tættest på loftet, fleres kæledyr...)
2. den der starter fortæller om de nøgler der sidder i nøgle bundet. Ca. 2 min.
3. det går uret rundt og næste får nu ca. 2 min.
4. næste i teamet forstætter
5. efter alle har haft tur – high-5!

Øvelse 4: Teambuilder: "fup eller fakta"

Stadig samme team, mere læring om hinanden

Formål: Formålet med denne øvelse er som før at eleverne hilser på hinanden (med navn) ved start af øvelsen og takker for opmærksomheden efter endt øvelse (high-5).

Eleverne skal med en teambuildingsøvelse styrke deres evne til at samarbejde og lytte. Og tale en ad gangen!

Indhold: Der er vedlagt blanke papir stykker (små ark i kassen) og alle får et hver.

Eleverne skal skrive 2 sande og 1 usand usagn ned om dem selv. Det er så de andre teammedlemmers opgave at gætte hvilken der er usand.

Oversigt:

Alle: får et par min til at skrive 2 sande ting og 1 usand ting ned om dem selv (fx jeg har stået på vandski i afrika, jeg har 6 brødre, jeg er en pige)

Elev 1 læser de tre ting op. Elev 2 gætter hvilken han tror er forkert, elev 3 gætter og til sidst gætter elev 4. Efter runden afslører elev 1 hvilken ting der var usand.

Så er det elev 2 der læser sine 3 ting op OSV.

Denne øvelse skal ikke bruges til andet end at skabe en god atmosfære i teamet, de lærer lidt om hinanden og alle er blevet hørt (har i hvert fald sagt noget)

Når alle er færdige kan man gå videre til øvelse 3 – få igen tutorerne til at vise hvordan det skal gøres.

Øvelse 5: Social færdighed: "aktiv lytning" og "den fedeste time" i strukturen Collage – hvor vigtig er...

Formål: Formålet med denne øvelse er som før at eleverne hilser på hinanden (med navn) ved start af øvelsen og takker for opmærksomheden efter endt øvelse (high-5).

Derudover er fokus den sociale kompetence "aktiv lytning" og den gode undervisnings situation.

Indhold: Eleverne får først tænketid – de skal tænke over en fed time eller en spændende situation på deres skole eller i en anden undervisningssituation. Giv dem 2 min og forlang helt ro (brug stopur)

Dernæst får hvert medlem 1 min til at fortælle om situationen, hele teamet rundt.

Nu skal de så som team finde en model for en time der giver god mening og som kunne være opskriften på "den bedste undervisningstime". De skal finde ord der beskriver denne "bedste undervisnings time". Hvert team vælger ET ord og skriver det på et stykke papir – med store bogstaver!

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Læreren har på et stykke papir skrevet "den bedste undervisning" (vedlagt i kassen) og beder nu eleverne om at komme op og placere sig i forhold til "den bedste undervisningstime" alt efter hvor vigtig deres ord er! Tjek at alle er enige – diskuter lidt frem og tilbage.

Tag et billede!

Snak om at det er muligt at lave en ny model senere når de har været på skolen, fx efter ½ år.

Oversigt:

1. selvstændig tænketid 2 min
2. ordet rundt på tid – 1 min til hver
3. teamets samlede model for "den fedeste time" – valg som 1 ord på hver sit papir
4. Læreren vælger en elev der står med papiret "den fedeste time"
5. 1 elev fra hvert team med hvert sit ord stiller sig i nærheden af eleven med skiltet "den fedeste time" i forhold til hvor vigtig deres ord er for den fedeste time.
6. Der tages et billede (kan hænges op i klassen eller vises til forældreaften)
7. Husk god afslutning. En god afslutning er et fælles håndtryk – lidt svært at forklare men vildt sjovt at lave. Alle i hvert team står i rundkreds og tager en hånd frem, fingerspidser mod hinanden og ruller hånden rundt i et håndtryk og siger tak/fedt/vi ses/what ever!

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Bilag 2 (hyttetursøvelser/introtur)

HYTTETUR 2012

Her er 5 sjove øvelser til hytteturen med fokus på klasserumskultur:

OVERSIGT:

1. Teamdannelse (sammen som mig bingo)
2. Teamøvelse (ballon)
3. 7 cases (rollekort)
4. Afsløring af hemmelig ven (ingenting)
5. Budskab (budskabssedler)
6. Klassens klasserumskultur (plakat/A3)

Husk blyanter og tusser fra kasse 1 samt 7 sakse – alt andet er vedlagt!

ØVELSE 1: TEAMDANNELSE

Her gælder det om at få lavet nogle tilfældige teams:

Udlever sedlen "samme som mig bingo" – alle rejser sig, går rundt mellem hinanden, stopper en og finder ud af om der er noget på sedlen (vedlagt) som passer. De skriver deres navn, der hvor de "Passer" – takker og går videre. Dette fortsættes til det ikke ser sjovt ud længere (5-10 min).

Du stopper og får eleverne til at tage den de står ved under armen. Dette par tager så parret ved siden af under armen – nu de fire – et team er dannet!

ØVELSE 2: TEAMØVELSE

Bare en sjov øvelse for teamet – alle teams får en ballon, puster den op – rejser sig og har plads og holder hinanden i hånden (kun de 4) og de skal nu få ballonen i bevægelse (evt på tid) uden at den rører gulvet. Du kan evt. sætte betingelserne – ingen arme må bruges, inden ben kun næsen.....

Du stopper når det ikke ser sjovt ud mere! Teamet fortsætter!

ØVELSE 3: 7 CASES

Disse cases har fokus på at få eleverne til at tænke over hvordan de er eller ønsker (eller ikke ønsker) at være over for hinanden. Der er 7 cases som gennemgås 3 gange. Først svarer den enkelte i teamet ud fra et rollekort, dernæst som en af deres klassekammerater og til sidst som sig selv. Hver case skulle gerne få eleverne til at tænke på et budskab, fx vi skal huske at respektere hinanden. Dette budskab skrives på "budskabssedlen" – denne seddel udleveres til hvert team og gemmes til sidste øvelse. Eleverne skal bare skrive overskrifterne ind på sedlen!

Cases og rollekort

-
- Præsentation af øvelsen
 - Der er 7 case, hvert case tager 2-3 minutter.
 - Et teammedlem 1 læser en casen op for teamet
 - Case 1-2 er baseret på rollekort
 - Alle medlemmer tager et rollekort, og svarer på samme case
 - Case 3-4 er baseret på "hvad forventes af klassekammeraten"
 - Alle medlemmer svarer på samme case
 - Case 5—7 er baseret på "hvad gør du selv"
 - Alle medlemmer svarer på samme case
- I skal blive enige om et budskab til klassen i forhold til for hvert case, skriv det på det vedlagte papir.
- Gem papiret til senere

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Case 1

- En af dine klassekammerater har højt fravær
 - Hun ser tit ked ud af det!
- **Hvad gør jeg, når du er personen på dit rollekort?**

Case 2

- Klassens absolut lækreste dreng har inviteret drengene og to piger fra klassen til fest
 - I andre er ikke inviteret!
- **Hvad gør jeg, når du er personen på dit rollekort?**

Case 3:

- Klassen dygtigste elev spørger om der er andre, der vil med til lektiecafe for at få hjælp til den svære biologiflevering.
Ingen melder sig.
- **Hvad forventer du dine klassekammerater gør?**

Case 4:

- Alle flokkes om Anne
 - hun er så strid mod de andre piger i klassen!
- **Hvad forventer du dine klassekammerater gør?**

Case 5:

- De fleste i klassen synes, at vi skal feste for vildt, drikke øl på stranden og lege "skelletter i skabet"
 - Jeg har ikke lyst!
 - **Hvad gør du?**

Case 6:

- Jeg har svært ved den første matematikaflevering, mine klassekammerater virker meget dygtige
- Jeg vil ikke fremstå som den dumme!
- **Hvad gør jeg?**

CASE 7:

- Jeg har gået på NAG i en måned, flere kender hinanden.
- Jeg kender ikke særlig mange!
- **Hvad gør du?**

Postmand Per

rollekort

X-factor dommeren

rollekort

Bamse

rollekort

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Politikeren

rollekort

ØVELSE 4: AFSLØRING AF HEMMELIG VEN

Denne øvelse startede i i introdagene og nu skal det afsløres hvem der er ven med hvem. En starter med at stå hvor der er godt med plads. Den der er hemmelig ven for den der står op rejser sig og stiller sig bag ved personen og placerer en hånd på skulderen. Den sidst ankomnes hemmelige ven rejser sig og stiller sig bag osv. Dette vil forgrene sig og virke vildt rodet – det er lidt lige meget – bare det er sjovt!

ØVELSE 5: BUDSKAB

I øvelse 3 lavede hvert team en seddel med 7 cases og et budskab til hver case. Hvert team får nu 20-30 min til at gå ud og arbejde med deres budskaber. De har fra øvelse 3 skrevet deres 7 overskrifter på sedlen. Nu skal de tænke over hvad "man gør" og hvad "man siger" når man fx udviser respekt (hvis det var et af deres ord/budskaber). Sig at de skal formulere en sætning i kassen "vores teams budskab er"

Mind dem om at alle skal have taletid, fx 1 min hver!

Når I mødes efter de ca. 30 min skal budskaberne formidles ud til klassen og samles og skrives på en fælles plakat med klassen klasserumskultur – Vælg en elev der er ordstyrer og giv første team 2min taletid til at forklare og læse deres budskab højt – fra kassen: "vores teams budskab er". Disse skrives på den fælles plakat. Næste team har sikkert nogle af de samme budskaber, bed dem læse dem højt som ikke allerede er hørt. Samme tilbud for næste team osv.

Budskab 1 (eks): man skal vise respekt!

Hvad gør man?

Skriv her:
Man lukker munden når andre taler. Man lytter og anerkender

Vores teams budskab er:
**VIS RESPEKT OVER FOR
ALLE I KLASSERUMMET**

Hvad siger man?

Skriv her:
Man siger lige præcis ikke noget! Man nikker måske, smiler.....

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Budskab 2: Hvad gør man?		Hvad siger man?
Skriv her:	Vores teams budskab er:	Skriv her:

ØVELSE 6: AFSLUTNING

Afslutning kan enten bare være high-5 og tak for god indsats eller "Forstyr mig".

Her skal man stille sig med sin skuldermakker over for hinanden. Kik grundigt på hinanden og husk alle detaljer. Så vender parrene ryggen til hinanden. Nu skal begge ændre 5 ting ved deres udseende. Vend rundt og fortæl på skift hvad der er ændret. Nu vender de om igen og denne gang ændre 10 ting – det er svært – det er meningen de skal blive lidt kreative og gerne "stjæle" fra sidemanden.

Stop øvelsen når eleverne ikke løbet tør på ideer!

OPSAMLING

Disse øvelser tager ca. 1½-2 timer.

Vær kreative og ha' det sjovt☺ Husk det hele drejer sig om at komme godt fra start og opbygge gode relationer!

Hj

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Bilag 3 (evaluering af forløbet til klasserne)

Øvelse til 1g:

Teaminterview til fokus på "hvordan har jeg det i min 1g klasse lige nu" (før lærerforsamling)

Eleverne sidder i 4 mandsgrupper. Alle får et kort, også bordet (det 5. kort) Hver medlem bliver interviewet ved at en rejser sig op og de 3 andre skal på skift vælge et spørgsmål på kortet. Når alle har spurgt skal eleven selv vælge et fra eget kort og svare. Så sætter han sig ned og kortene roterer – husk at bruge det kort der ligger på bordet – det indgår i rotationen så der er lidt flere kort i spil. Den næste rejser sig op og de 3 andre interviewer!

<p>Hvor mange timer bruger du på lektier?</p> <p>Din drømme studieretning – hvilke fag?</p> <p>Kantine eller REMA?</p> <p>Hvad har været godt ved at starte på NAG?</p> 	<p>Hvis du får lov til at tage en pjække dag, hvad laver du så?</p> <p>Gruppearbejde eller selvstændigt arbejde?</p> <p>Bedste time i år?</p> <p>Jeg får stort udbytte af undervisningen når</p>
<p>Hvad gør dig glad på en skoledag?</p> <p>Hvad gør dig ked af det på en skoledag?</p> <p>Hvornår er du en god kammerat?</p> <p>Hvordan er det sociale liv i klassen?</p>	<p>Hvordan forbereder du dig til skoledagen?</p> <p>Hvad er god undervisning for dig?</p> <p>Idræt eller alle trapperne?</p> <p>Hvilke fag kan du bedst lide?</p>
<p>Lever gymnasiet op til dine forventninger?</p> <p>Hvordan har det været at skifte fra 9. Kl til 1g?</p> <p>Hvor bevist er du om at din egen indsats kan gøre hele forskellen på en god eller en dårlig time?</p>	

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Hvad har gjort størst indtryk på dig siden 1. skoledag?

Øvelse til 2g

Teaminterview til fokus på "hvordan har jeg det i min 2g klasse lige nu" (før lærerforsamling)

Eleverne sidder i 4 mandsgrupper. Alle får et kort, også bordet (det 5. kort) Hver medlem bliver interviewet ved at en rejser sig op og de 3 andre skal på skift vælge et spørgsmål på kortet. Når alle har spurgt skal eleven selv vælge et fra eget kort og svare. Så sætter han sig ned og kortene roterer – husk at bruge det kort der ligger på bordet – det indgår i rotationen så der er lidt flere kort i spil. Den næste rejser sig op og de 3 andre interviewer!

Hvor mange timer bruger du på lektier?

Din drømme studieretning – hvilke fag?

Kantine eller REMA?

Hvad har været godt ved at starte på NAG?

Hvis du får lov til at tage en pjække dag, hvad laver du så?

Gruppearbejde eller selvstændigt arbejde?

Bedste time i år?

Jeg får stort udbytte af undervisningen når ..?

Hvad gør dig glad på en skoledag?

Hvad gør dig ked af det på en skoledag?

Hvornår er du en god kammerat?

Hvordan er det sociale liv i klassen?

Hvordan forbereder du dig til skoledagen?

Hvad er god undervisning for dig?

Idræt eller alle trapperne?

Hvilke fag kan du bedst lide?

Lever gymnasiet op til dine forventninger?

Hvordan har det været at starte i 2g?

Hvor bevist er du om at din egen indsats kan gøre hele forskellen på en god eller en dårlig time?

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Hvad har gjort størst indtryk på dig siden 1. Skoledag i år?

Bilag 4 (Evaluering af mit projekt og hvad det har sat igang)

- A. Fokus gruppe interview 1w og 3w
- B. Tilbagemeldinger fra lærere

Fokusgruppeinterview 1w (tomt skema, som blev udleveret timen før interview)

Jeg vil gerne blive klogere på om I synes der har været (nok) fokus på relationer i skolestarten

Fokus undervisningsformer NAG

Moderator: Helle Jarden

Interview af: elever i 1w

Det er fortroligt det vi snakker om – jeg ønsker at blive klogere☺

Husk at optage det!!!!

Start med at tænke over og skriv stikord til den bedste oplevelse i forhold til

A. sociale relationer

B. undervisning

Fokusspørgsmål

A. Præsentationsrunde: hvad synes du der skal til for at være en god elev 1w

B. Fokusspørgsmål

Klassen:

Har du en fornemmelse af at I kom godt fra start – blev der gjort noget fra skolens side? Jeres side?

Tænk tilbage til 1g/skolestart – har I gjort jer nogle tanker om hvad der har gjort jeres klasse særlig god?

Kan I formulere et godt råd til kommende klasser så de kommer godt fra start i 1g?

Hvad er vigtigst?

Undervisningen:

Er der nogle regler i klassen (lektiekultur, Ro, hjælp på facebook)

Lektierne – er det vigtigt at lave lektier?

Hvilken rolle spiller læreren for god undervisning?

Hvilken rolle spiller samspillet mellem eleverne for god undervisning?

Det sociale:

Er der et godt socialt liv i 1w?

Hvor vigtig er det sociale for selve undervisningen

Fungerer det godt i alle fag?

Hvad kræves at et godt teammedlem?

Cl som metode

Forskel på et modul med og uden CL – noget der popper op i dit hoved?

Teams – fungerer de?

Strukturer – fungerer de?

Tror du Cl har haft nogen indflydelse på klassen faglige engagement?

Hvad kunne ellers have betydning for klassens faglige engagement?

C. Afslutning

Afsluttende kommentar? Helt frit!

Hvilke betingelser skal til for at få en rigtig god klasse?

Har du overvejet at skifte studieretning? Andre i klassen?

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Tusinde Tak☺

Fokus gruppe interview 1w og 3w - svarene!

Skodsborgs strand, dyrehaven – hyggeligt, lege, startet med opvarmning sammen, mange sociale arr i weekender (pige, 1w)

Jens åbnet hus for klassen. Super fedt! (pige, 1w)

Lektiecafe er en god idé (dreng 1w)

Vi har facebook side hvor vi får svar på alle lektier (pige, 1w)

Skolen har gjort hvad de kunne! Det var over mine forventninger. Troede bare jeg skulle i gang med afleveringer lige i hovedet (dreng, 1w)

Godt at de 2 kontaktlærere var tilstede fra start og møder de lærere vi skal have i 3 år (pige, 1w)

Lærere kunne måske motivere til mere socialt samvær uden for skolen (dreng, 1w)

Kom til alt – råd til 1gére! Det er svært at komme ind hvis man ikke er med fra start (pige, 1w)

Vær dig selv (dreng, 1w)

Vi sætter os sammen i frokostpausen (pige,1w)

Lærerne skal være interessante fra dag 1 (dreng, 1w)

Dag 1 var jeg helt oppe på dupperne – det var bare svært at holde den attitude (snakker om bestemt fag!) fordi læreren var så uinteressant. Det gælder om at fange eleverne (dreng 1w)

Det er vigtigt at der ikke bliver hugget hårdt ned, det er måden man rettes på (pige, 1w)

Variation er guld (pige, 1w)

Det er fedt at være elev i 1w (pige 1w)

Den gode skolestart i 3w (studenter 2013) – disse elever har arbejdet meget med cooperative learning i alle 3 år.

Det har været trygt. Der var plads til alle (pige, 3w)

Samlet gruppe, været gode til at udveksle ideer (dreng, 3w)

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

CL gør at vi kan huske timerne bedre (pige, 3w) – det ligger helt anderledes i hukommelsen.

Ydmyghed – det skal man vise sine klassekammerater (dreng, 3w)

Gensidig respekt (overfor klassekammeraterne), alle skal yde en indsats (dreng 3w)

Læreren er en magtposition (Vdreng 3w) – CL gør det mere afslappet (dreng, 3w)

Du ser eleverne som hele mennesker (dreng, 3w)

Der er sindssyg meget gruppearbejde, vi får lov at bestemme meget og det er fedt (pige, 3w)

Det har været konkurrencepræget og udfordrende men alligevel trygt (pige, 3w)

Vi er forskellige men alligevel ens, vi har ambitioner, vi er samlet godt, vi var de bedste i vores gamle skoler (folkeskolen) (pige 3w)

Det er vigtigt at læreren ser os, tager fat i os hvis der er problemer (dreng, 3w)

Det er fedt når læreren kommer ind og siger – hey hvad har I lavet i weekenden Ikke bare skriver løs på tavlen (pige, 3w)

En god start på timen gør at timen bliver god (pige, 3w)

Motivation for undervisningen og det faglige er så vigtig for timen bliver god (dreng, 3w)

B. tilbagemelding fra lærere

Jeg vil gerne vide:

1. er de brugt?
2. hvis ja - hvordan fungerede de?
3. mangler?
4. skal vi fortsætte næste år?
5. Synes I især at introkassen (i print) gjorde/har været med til, at I i dag har mere styr på klassen?
6. Synes I at I er kommet godt fra start? Hvorfor/hvorfor ikke?

Jeg har brug for at vide hvor meget I tænker over jeres adfærd i forhold til klasseledelse og om I gør nogle ting som retter fokus mod klassens trivsel (ud over det faglige)

Lærer 1:

1. er de brugt? Ja, særligt den til introdagene, hvor vi brugte alt bortset fra øvelse 6. Vi brugte kun én af øvelserne til hytteturen, fordi der var så meget andet på programmet, men jeg regner med at bruge en eller to af dem ved en senere lejlighed.

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

2. hvis ja - hvordan fungerede de? Rigtig godt

3. mangler? Nej

4. skal vi fortsætte næste år? Ja!

5. Synes I især at introkassen (i print) gjorde/har været med til, at I i dag har mere styr på klassen? Det er svært at svare på, men den gjorde starten mindre famlende (for os). Dejligt at have noget konkret og brugbart, så man ikke skal bruge tid på at opfinde noget hver især på et tidspunkt, hvor man i forvejen har meget travlt. Gode øvelser.

6. Synes I at I er kommet godt fra start? Hvorfor/hvorfor ikke? Ja. De indledende lærerhinanden-at-kende-øvelser er et godt udgangspunkt.

Til dit sidste spørgsmål: Jeg har brug for at vide hvor meget I tænker over jeres adfærd i forhold til klasseledelse - RET MEGET - og om I gør nogle ting som retter fokus mod klassens trivsel (ud over det faglige) - JA, MERE NU END JEG HAR GJORT TIDLIGERE.

Tak for materialet og indsatsen, Helle. Konklusion: Det er en god hjælp for kontaktlæreren.

Lærer 2:

Vi har brugt intro-dagskassen, men ikke den til hytteturen. På hytteturen havde vi selv masser af ideer med i lommen :o)

Og 'ja' naturligvis tænker vi meget over klassens trivsel og vores adfærd som klasseledelse , - samarbejde, miljøet i klassen osv osv - -og ja ud over det faglige.

Hytteturen er rigtig god til at lære klassen at kende, til at arbejde med klasseledelse og til at bygge gode vaner mm op.

Lærer 3:

Det har været super at vide, at de var der, og vi har da også brugt dem både som inspiration og rent faktisk (dog slet ikke til fulde). Men jeg/vi har nok ikke gjort noget i forhold til klassens trivsel, som vi ellers ikke ville have gjort. Så det er et nej til, at jeg føler, at jeg har mere styr på klassen, end jeg ellers ville have haft.

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Bilag 5 (NAG strategiplan, I uddrag)

Strategiplan for NAG 2014-2017

Fokusområder

Det samlede mål med de tre fokusområder neden for er udviklingen af en særlig NAG-didaktik - det vil sige en særlig kombination af den fagdidaktiske, den læringsteoretiske og den relationelle vinkel på undervisningens transformation til læring. Indsatsen i forhold til fokusområderne sættes i værk med det samme, og målet er at nå resultater inden for strategiplanens tidsramme.

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Skabelon til evalueringsrapport, skoler

Fokusområde 2: Klasseledelse og undervisningsstrategier

Mål

Klasseledelse handler om at skabe rammer, der gør det muligt for læreren og eleverne at fokusere på det faglige indhold. Klasseledelse vil derfor sige at rammesætte, organisere, motivere og støtte elevernes læreprocesser og at skabe forudsætninger for, at der etableres rum for læring og faglig fordybelse. Klasseledelse er en kombination af adfærdsledelse og læringsledelse. Elevadfærden har ændret sig over de sidste årtier, hvilket har skabt en situation med nye udfordringer. Målet er at udvikle strategier, der kan bidrage til

- at understøtte elevernes motivation, koncentration og vedholdenhed
- at tydeliggøre faglige mål og forventninger
- at skabe klare rammer og konsekvente krav
- at give eleverne præcise tilbagemeldinger på deres faglige arbejde

8

Midler

- Udvikling af et introforløb med fokus på målrettet træning af elevernes studiekompetencer, herunder deres læsestrategier
- Faggrupperne udvikler sammen undervisningsforløb, der hviler på tydelig klasseledelse, fordrer aktiv elevdeltagelse og understøtter elevernes reflekterede brug af computer i undervisningen – herunder deres digitale dannelse
- Observation af undervisning, herunder især andre læreres undervisning af egne elever, med henblik på at afdække elevadfærd i klasserummet
- Supervision som refleksion over mulige og hensigtsmæssige strategier i forhold til elevadfærden og udøvelse af god klasseledelse
- Konceptet for "den gode gymnasiestart" forfines og fastholder fokus på vigtigheden af relationerne i klasserummet – mellem lærer og elever og mellem eleverne indbyrdes. Der udvikles en række værktøjer og øvelser til dette formål
- De to udviklingsteam, hvis samarbejdsfokus er klasseledelse, afprøver strategier, værktøjer og løsningsmuligheder med henblik på at dele dem med alle lærere